

Образец за структура на рецензия/становище по конкурс за заемане на академичните длъжности доцент и професор в НБУ

Приложение 3 към Наредба за развитието на академичния състав на НБУ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васил Христов Георгиев, Висше училище по сигурност и икономика, пн 9.1.Национална сигурност върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, по професионално направление 9.1. Национална сигурност, обявен в ДВ бр. 28/02.04.2024 г., с кандидат гл. ас. д-р Дафинка Василева Сидова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Приложените към процедурата справки, дипломи и други документи удостоверяват обстоятелството, че кандидатът гл.ас д-р Дафинка Сидова е покрила изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/, относими към заемането на академичната длъжност „доцент” по ПН 9.1. „Национална сигурност”.

Кандидатът е представил доказателства за осъществена преподавателска дейност във висше училище която надвишава минимално изискуемия срок по чл. 24, ал.1, т.2 ЗРАСРБ.

Кандидатът е представил доказателства за защитен дисертационен труд, с което е удостоверил изпълнението на изискването на чл. 24, ал.1, т.1 ЗРАСРБ и на на показател А от минималните национални изисквания за заемане на длъжността „доцент”.

Кандидатът отговаря на изискванията, посочени в чл. 56 на НРАС на НБУ.

Кандидатът е изпълнил минималните изисквания на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент“, посочени в Приложение 2 на НРАС на НБУ

Представям таблица за съответствие на дейността на кандидата с минималните национални изисквания (ППЗРАСРБ) и с изискванията на НБУ (НРАС на НБУ) за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Група от показатели	Показател	Минимален брой изисквани точки	Брой точки от дейностите на кандидата
А	1	50	50
В	3	100	100
Г	5, 7, 9 и 10	200	255
Д	12 и 13	50	102.5
Ж	23-25, 32 и 33	50	60
З	36-41	70	100

И	43-45, 48- 50	50	90
Общо		570	757.5

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Представеният монографичен труд е озаглавен Човешка сигурност чрез Европейско териториално сътрудничество: ползи, предизвикателства, перспективи (по примера на Република България). Издаден е през 2023 г., гр. София, Научно-технически съюз по машиностроене „Индустрия 4.0“, с ISBN 978-619-7383-32-4.

Изследването си поставя за цел да изследва постигнатите резултати от трансгранични, транснационални и междурегионални проекти с участието на Република България, чрез които се обезпечават трите стълба на човешката сигурност - свободата от страх, свободата от недостиг и свободата за достоен живот. В резултат от изследването изследването формулира препоръки, свързани с настоящия програмен период 2021 – 2027 г.

Въпросите, свързани с човешката сигурност представляват едно добре изследвано явление през последните десетилетия, като времената, в които, добавят допълнително съдържание и предизвикателства към тях. Изследването приноса на трансграничното, танснационално и междурегионално сътрудничество към измеренията на човешката сигурност е една от най-актуалните и неизследвани теми в областта на сигурността. Именно свързаността между общностите е сред най-преките пътища за постигане на човешката сигурност. Това обуславя актуалността на темата.

Основната изследователска хипотеза, която се защитава, е, че европейското териториално сътрудничество притежава капацитета (както качествен, така и количествен) да обезпечи човешка сигурност, но този капацитет не се използва напълно ефективно от Република България, което ограничава ползите за човешката сигурност, особено в контекста на трансграничното и междурегионалното сътрудничество.

В изследването на взаимодействието между двете явления – сътрудничеството и сигурността, кандидатът въвежда два критерия за оценка на ефекта на сътрудничеството – критерия за конструктивизъм, основан на теорията за социалния конструктивизъм и критерия за функционалност.

Двата критерия се допълват при изследването на различните части от предмета.

Чрез констуктивистия критерии се изследват трите стълба (свобода от страх, свобода от недостиг и свобода за достоен живот) и седемте измерения (политическа сигурност, лична сигурност, здравна сигурност, икономическа сигурност, продоволствена сигурност, екологична сигурност и общностна сигурност) на концепцията за човешката сигурност, Функционалният критерии се прилага при оценката на трите вида европейско териториално сътрудничество – трансгранично, транснационално и междурегионално. Избраните критерии позволяват изясняването на основния въпрос в изследването – по какъв начин регионалното, трансграничното и

международното сътрудничество оказват влияние на човешката сигурност като цяло и на нейните аспекти в частност.

Затова като научен принос на изследването трябва да се изтъкне въвеждането на критериите за конструктивизъм и функционалност в изследването на концепцията за човешка сигурност и европейското сътрудничество. Приносът произтича от обстоятелството, че комбинирането на тези критерии позволява по-добра оценка на ефективността на европейското териториално сътрудничество. Чрез конструктивисткия подход могат да се открият нови начини за възприемане и адресиране на въпросите на човешката сигурност. Функционалният подход, от своя страна, може да предложи практически решения и методи за прилагане на тези нови възприятия.

Като научно-приложен принос на изследването следва да се изтъкне въвеждането на четири специфични метрики за оценка на сътрудничеството: брой реализирани проекти, обща стойност на реализираните проекти, обща стойност на европейското финансиране на реализираните проекти и брой на участниците в реализираните проекти. Всяка от тези метрики отразява осигуряването на определени ресурси, които допринасят за човешката сигурност.

В заключение по оценката на представената монография, считам, че кандидатът е постигнал целите на изследването. Връзката между сътрудничеството в трите му проявления и човешката сигурност е изследвано в тяхната динамика и взаимодействие, поради което и в заключението са направени подходящите изводи и препоръки.

В другите представени трудове на кандидата показват ясно, че нейните научни интереси са в областта на човешката сигурност и нейната връзка с устойчивостта на развитието, екологичната сигурност, икономическата сигурност, продоволствената сигурност

III. Учебна и преподавателска дейност

Годишната натовареност на кандидата за академичната 2023/2024 г. надвишава изискуемия хорариум от 180 аудиторни часа и 60 тренингови – общо 264 часа аудиторна заетост и 420 часа извънаудиторна/тренингова заетост:

Кандидатът има 9 аудиторни курса и ръководи 5 семинара, проекта и стажа

Д-р Сидова е участник в 4 студентски проекта и е ръководител на един от тях

Средната оценка от анкетите за удовлетвореност на студентите от курс и преподавател е 4,85 от максимална 5.

IV. Административна и обществена дейност

Кандидатът има активна административна дейност в НБУ. ила е член на Студентския съвет на НБУ за мандат 2009-2010 г. Член е на Академичния съвет на НБУ в периода 2010-2011. Впоследствие има участие в администрацията на НБУ - като консултант в кандидатстудентски кампании, като стажант, впоследствие като секретар

„Магистри“ в Магистърския факултет на НБУ. От 2020 г. е член, а от 2020 г. - директор на Програмния съвет на Департамент „Национална и международна сигурност“.

V. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от гл.ас. д-р Дафинка Сидова са колегиални и са свързани с нехната професионална ѝ дейност като изследовател в областта на човешката сигурност. Считаю, че гл. ас. д-р Дафинка Сидова е един от най-задълбочените изследователи в тази област.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Бих посъветвал гл.ас. д-р Дафинка Сидова да насочи изследванията си към предизвикателствата пред разбирането за концепцията за човешката сигурност и сътрудничеството в контекста на новия акцент, който обществата фокусират върху военната сигурност. Би било важно да се проследят тези тенденции, доколкото те ще са определящи за бъдещото разбиране за сигурността

Заклучение

1. На основание на развитите по-горе в становището констатации и изводи приемаю, че представените за оценка трудове на кандидата съответстват напълно на тематиката на обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 9.1. Национална сигурност.

2. Считаю, че кандидатът гл.ас. д-р Дафинка Василева Сидова, притежава необходимата квалификация, трудова и професионална компетентност, и лични качества и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение, както и на Правилника за развитие на академичния състав на НБУ за успешна работа на академичната длъжност „доцент“ по посоченото професионално направление.

3. Предвид на гореизложеното с пълна убеденост изразявам напълно положителна оценка на кандидатурата на гл. ас. д-р Дафинка Василева Сидова, предлагаю на уважаемото научното жури да избере на академичната длъжност „доцент“ кандидата по конкурса и допускането му до избор от Академичен съвет.

09.07.2024 г.

Подпис: